

Sygn. akt VI U 641/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2022 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Maciej Flinik

Protokolant – starszy sekretarz sądowy Marta Walińska

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2022 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: I. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 24 lutego 2021 r., znak: (...)

w sprawie: I. Z.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

1/ zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. z dnia 24 lutego 2021r. w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej I. Z. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od dnia 25 lutego 2021 roku do dnia 31 października 2022 roku,

2/ oddała odwołanie w pozostałej części,

3/ stwierdza, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji,

4/ zasądza od pozwanego organu rentowego na rzecz ubezpieczonej kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Sędzia Maciej Flinik

Sygn. akt VI U 641/21

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 lutego 2021r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., na podstawie art. 57 ustawy o emeryturach i rentach z FUS odmówił ubezpieczonej I. Z. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy . Pozwany powołał się przy tym na orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z dnia 24 lutego 2021r., która nie stwierdziła u ubezpieczonej niezdolności do pracy.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła ubezpieczona I. Z. wnosząc o przyznanie jej prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 25 lutego 2021r. , ustalenie odpowiedzialności organu rentowego za

nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji oraz zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów zastępstwa prawnego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu opisała występujące u niej dolegliwości oraz przebieg dotychczasowego leczenia podnosząc, że nie jest zdolna do normalnego funkcjonowania, pozostaje całkowicie niezdolna do pracy i nie rokuje obecnie odzyskania zdolności do pracy.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasową argumentację.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczona I. Z. jest z zawodu pedagogiem. Na swojej drodze zawodowej przez 10 lat pracowała w firmie kurierskiej przy bezpośredniej i telefonicznej obsłudze klienta.

/ dowód : zeznania ubezpieczonej, świadków - zapis AV k. 32 akt sprawy /

U ubezpieczonej stwierdza się obecnie przebytą ostrą postać boreliozy, zespół przewlekłego zmęczenia, wyrównaną niedoczynność tarczycy, bezdech senny oraz chorobę zwyrodnieniową stawów i kręgosłupa z dyskopatią szyjną i lędźwiową. Schorzenia skutkują bólami mięśni i stawów o charakterze uogólnionym, znacznym obniżeniem tolerancji wysiłku fizycznego, bólami i zawrotami głowy, drętwieniem kończyn, zaburzeniami napędu i nastroju ubezpieczonej. Geneza przedmiotowych dolegliwości jest sporna. Biegły specjalista chorób zakaźnych – dr n. med. A. K. stwierdził, iż wczesna postać boreliozy u ubezpieczonej została zdiagnozowana i zastosowane leczenie przyczynowe (antybiotykoterapia) było skuteczne doprowadzając do eradykacji zakażenia boreliozą. Wg pozostałych biegłych prawdopodobnie to właśnie w wyniku boreliozy doszło do zajęcia obwodowego układu nerwowego w postaci bolesnych zespołów korzeniowych, o czym świadczą zgłaszane ostre, kłujące bóle mięśni i kończyn z towarzyszącą przeczulicą i parastezjami, z nasileniem w godzinach nocnych. Niezależnie od genezy schorzeń objawy neurologiczne powodują częściową niezdolność w/w-nej do pracy.

/ dowód : opinia I-go zespołu biegłych k. 39 – 40, 85, 126, opinia biegłego specjalisty chorób zakaźnych k. 103 – 104 akt sprawy /

W dniu 14 stycznia 2021r. w/w- na złożyła wniosek o rentę. Orzeczeniem z dnia 22 lutego 2021r. komisja lekarska ZUS nie stwierdziła jej niezdolności do pracy. Na tej podstawie w dniu 24 lutego 2021r. wydał zaskarżoną decyzję. Do dnia 24 lutego 2021 r. ubezpieczona pozostawała uprawniona do świadczenia rehabilitacyjnego.

/ bezsporne /

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie zeznań ubezpieczonej, świadków, dostępnej dokumentacji medycznej oraz i przede wszystkim w oparciu o opinię i złożone na rozprawie wyjaśnienia biegłych sądowych. Obie opinie sąd uznał za w pełni miarodajne dla ustalenia częściowej niezdolności ubezpieczonej do pracy. Zostały sporządzone wyczerpująco i rzetelnie w oparciu o posiadane przez biegłych wiadomości specjalne i spełniają wymogi określone w art. 285 k.p.c. Rozbieżność w ich ocenie etiologii występujących u ubezpieczonej dolegliwości (czy jest to wynikiem przewlekłej boreliozy, czy też innego schorzenia) - jak wskazali biegli - wynika z toczącego się obecnie sporu naukowego pomiędzy specjalistami dotyczącego właśnie boreliozy i jej następstw. Nie zmienia natomiast zgodnych konkluzji biegłych co do tego, że niezależnie od genezy dolegliwości (źródła objawów) skutkują one obecnie częściową niezdolnością ubezpieczonej do pracy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie. Stosownie do treści art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy; ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy; niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit.

a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów (ust. 1). Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (ust. 2). W myśl art. 12 ustawy niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu (ust. 1). Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy (ust. 2). Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (ust. 3). Zgodnie natomiast z treścią art. 13 ust. 1 ustawy przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się: stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji (pkt 1); możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (pkt 2).). W wyroku z dnia 2 września 2015 r. III AUa 2120/14 Sąd Apelacyjny wskazał, iż punktem wyjścia w sprawach o rentę jest ustalenie w jaki sposób należy rozumieć pojęcie "pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji". Jak właściwie wskazywał organ rentowy, w doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że wyjaśnienie treści tego pojęcia wymaga uwzględnienia zarówno kwalifikacji formalnych (czyli zakresu i rodzaju przygotowania zawodowego udokumentowanego świadectwami, dyplomami, zaświadczeniami), jak i kwalifikacji rzeczywistych (czyli wiedzy i umiejętności faktycznych, wynikających ze zdobytego doświadczenia zawodowego) (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 września 2006 r., I UK 103/06, OSNP 2007 nr 17-18, poz. 261; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2007 r., II UK 156/06, OSNP 2008 nr 3-4, poz. 45). Przy czym jak wskazano w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 sierpnia 2015 r. I UK 387/14 do sądu rozpoznającego sprawę o prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy należy dokonanie analizy elementów pojęciowych niezdolności do pracy. Chodzi w szczególności o ocenę, na czym może polegać utrata w znacznym stopniu zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (art. 12 ust. 3 u.e.r.f.u.s.). Z samej definicji częściowej niezdolności do pracy wynika, że ubezpieczony może utracić zdolność do pracy w określonym stopniu, a mimo to nie nabyć prawa do renty. Znaczenie ma dopiero utrata zdolności do pracy w znacznym stopniu. Wprawdzie ustawodawca nie wyjaśnia, jak należy rozumieć znaczny stopień utraty zdolności do pracy, tym niemniej semantycznie pojęcie "w znacznym stopniu" oznacza "w stopniu większym niż połowa zwykłej zdolności do pracy". Przy takim założeniu można przyjąć, że z art. 12 ust. 3 u.e.r.f.u.s. wynika granica ochrony ubezpieczeniowej, gdyż prawa do renty nie ma ubezpieczony, który utracił zdolność do pracy w stopniu mniejszym niż znaczny (mniejszym niż połowa zwykłej zdolności do pracy). Można zatem stwierdzić, że utrata w nieznacznym stopniu (na pewno w mniejszym niż znaczny stopień) zdolności do pracy nie uprawnia do ustalenia niezdolności do pracy (choćby częściowej) jako przesłanki prawa do renty. I odwrotnie, utrata zdolności do pracy w znacznym stopniu (większym niż połowa zwykłej zdolności do pracy) uprawnia do ustalenia częściowej niezdolności do pracy jako przesłanki prawa do renty na podstawie art. 12 ust. 3 u.e.r.f.u.s.

Ocena całkowitej bądź częściowej niezdolności do pracy, w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania pracy, wymaga z reguły wiadomości specjalnych. W niniejszej sprawie biegli I zespołu w składzie : neurolog, reumatolog, endokrynolog i kardiolog oraz biegły specjalista chorób zakaźnych różniąc się zasadniczo co do przyczyn stanu zdrowia ubezpieczonej (wg I zespołu biegłych zespół objawów neurologicznych to następstwa przewlekłej fazy przebytej przez ubezpieczoną, wg specjalisty chorób zakaźnych borelioza nie jest powodem dolegliwości ubezpieczonej , albowiem dzięki wdrożonemu leczeniu uległa eradykacji) doszli do tych samych wniosków, iż schorzenia dotykające ubezpieczoną skutkują jej częściową niezdolnością do pracy.

Zgodnie z art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy osobie, która spełniła warunki określone w art. 57, przysługuje renta okresowa – jeżeli niezdolność do pracy jest okresowa. Taka właśnie sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie, gdyż w świetle opinii biegłych częściowa niezdolność ubezpieczonej do pracy jest okresowa – będzie się utrzymywać przynajmniej do końca października 2022r.

Z uwagi na powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji, przyznając ubezpieczonej prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres wskazany przez biegłych (od dnia następnego po

upływie okresu pobierania świadczenia rehabilitacyjnego). Nie ma jednocześnie najmniejszych podstaw, by przyznać ubezpieczonej rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Występujące u niej dolegliwości uniemożliwiają wykonywanie pracy zgodnej z jej kwalifikacjami (w kontekście wieloletniego zatrudnienia w firmie kurierskiej przy obsłudze klienta) to jest pracy siedzącej, w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie wykluczają natomiast wykonywania przez nią jakiegokolwiek pracy na otwartym rynku pracy (stąd oddalenie dalej idących życzeniowych roszczeń strony powodowej).

Sąd stwierdził odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania prawidłowej decyzji . Odpowiedzialność organu rentowego wydaje się w okolicznościach niniejszej sprawy oczywista – gdyby nie wadliwa ocena stanu zdrowia ubezpieczonej i jego przekładania się na jej zdolność do wykonywania pracy przez lekarzy orzeczników ZUS, nie byłoby potrzeby inicjowania postępowania sądowego.

O kosztach zastępstwa prawnego orzeczono w oparciu o przepis art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych / Dz. U. 2018 poz. 265 / – sprawa dotyczyła podlegania ubezpieczeniom, stąd stawka ryczałtowa wynosząca 180 zł zasądzona od pozwanego organu rentowego jako przegrywającego proces na rzecz odwołującej się jako proces wygrywającej .

Sędzia Maciej Flinik